

Wat te doen als vrijwilliger bij (mogelijk) grensoverschrijdend gedrag?

Last Modified on 27/02/2024 1:53 pm CET

Waar kun je als vrijwilliger terecht wanneer er mogelijk sprake is van grensoverschrijdend gedrag? En is er een ombudspersoon voor vrijwilligers?

Binnen de organisatie zelf

De meeste vrijwilligersorganisaties hebben regels en afspraken gemaakt over hoe medewerkers binnen de organisatie met elkaar omgaan. Dit noemen we ook wel protocollen. Het is daarnaast belangrijk dat het bestuur goed nadenkt over het thema grensoverschrijdend gedrag. Het kan nuttig zijn om leden jaarlijks uit te nodigen bij een algemene ledenvergadering, zodat het bestuur kan vertellen over de stand van zaken. Verder is het belangrijk dat het bestuur iemand aanwijst die hoofdvantwoordelijk is voor dit thema. Die hoeft niet zelf alle regels en afspraken te bedenken, maar kan bijvoorbeeld een commissie (een groep mensen) bij elkaar brengen om er samen over na te denken. Deze persoon is dan wel het eerste aanspreekpunt.

Als een organisatie een vertrouwenspersoon heeft, kan die overleggen met de hoofdvantwoordelijke als er een melding van grensoverschrijdend gedrag binnenkomt. Veel organisaties hebben tegenwoordig zo'n vertrouwenscontactpersoon. Deze persoon heeft training gehad over hoe je met gevoelige zaken om moet gaan op een nette en zorgvuldige manier. Vertrouwenspersonen oordelen niet over de situatie en zorgen ervoor dat je klacht of zorg serieus wordt genomen. Niet iedereen kan zomaar een vertrouwenspersoon worden. Vaak gaat hieraan vooraf dat een persoon een specifieke training heeft gevolgd of een achtergrond heeft in de psychologie. Het is heel belangrijk dat een vertrouwenspersoon geen partij kiest, maar ervoor zorgt dat er geluisterd wordt naar iedereen die erbij betrokken is. Een vertrouwenscontactpersoon luistert dus vooral naar iedereen, maar kan ook informatie geven over wat een volgende stap kan zijn. Ook kan zo iemand je doorverwijzen naar andere instanties die kunnen helpen.

Vrijwilligerscentrale en -steunpunt

Als je vindt dat je vrijwilligersorganisatie niet naar je luistert, of als je niet de reactie krijgt die je wilt, kun je regionaal vaak naar een vrijwilligerscentrale toe. Zo'n centrale zorgt voor ondersteuning en geeft informatie en advies aan vrijwilligers. Ook kan zo'n centrale je doorverwijzen naar andere instanties die kunnen helpen. In de regio Rotterdam zijn er helaas nog geen vrijwilligerscentrales. Een andere optie is dat je naar een vrijwilligerssteunpunt gaat.

Zo'n steunpunt kan verschillende dingen doen: informatie en advies geven over vrijwilligerswerk, bemiddelen tussen vrijwilligers en organisaties, en trainingen en workshops geven aan vrijwilligers.

Juridische hulp inschakelen

In veel gevallen zal het niet nodig zijn om juridische hulp in te schakelen. Het moet vaak wel lukken om problemen via overleg met elkaar op te lossen. Als een situatie toch uit de hand loopt, of als er wel juridische kennis nodig is, is het slim om contact op te nemen met een advocaat of juridisch adviseur. Juridisch adviseurs kunnen helpen om de rechten van een vrijwilliger te beschermen bij meningsverschillen over arbeidsvoorwaarden, discriminatie, onterecht ontslag of andere dingen die met werk te maken hebben. Als vrijwilliger val je onder de vrijwilligersverzekering van de organisatie. Je bent vaak, maar niet altijd automatisch verzekerd. Voor [gemeenten geldt dat zij een collectieve verzekering](#) kunnen hebben. Daarbinnen ben je beschermd tegen de risico's die je als vrijwilliger loopt. Vraag dus altijd na bij de organisatie welke regels gelden bij de organisatie waar je aan de slag gaat en of je eventueel onder de gemeentelijke vrijwilligersverzekering valt. Mocht je niet werkzaam zijn voor een organisatie, dan moet je zelf zorgen voor een verzekering. Daarvoor moet je dan een eigen

aansprakelijkheidsverzekering afsluiten. Als onafhankelijke vrijwilliger val je gelukkig ook steeds vaker onder de gemeentelijke vrijwilligersverzekering. Controleer dit dan ook voorafgaand bij je eigen gemeente. Voor de gemeente Rotterdam is dat de [Maasstad polis](#). Als er letsel is, of schade, of als het gaat om aansprakelijkheid, kan juridische hulp nodig zijn. Ook kunnen juridische adviseurs helpen bij bemiddeling als meerdere partijen een conflict hebben. Zij zullen proberen te zorgen dat het conflict niet leidt tot een rechtszaak.

Ombudspersoon voor vrijwilligers

Het verschilt per regio en organisatie of er een ombudsman is. Er is geen nationale ombudsman voor vrijwilligers. Zoals eerder gezegd kunnen vrijwilligerscentrales of steunpunten wel dezelfde rol hebben als een nationale ombudsman heeft. Ze zorgen bijvoorbeeld voor bemiddeling en advies bij problemen. De regio Rotterdam heeft wel een eigen ombudsvrouw, Marianne van den Anker. Zij is aangesteld door de gemeenteraden van Rotterdam en andere aangesloten gemeenten. Haar taak is het onderzoeken en beoordelen van klachten met betrekking tot allerlei gemeentelijke diensten, ambtenaren en bestuurders. De Ombudsman Rotterdam-Rijnmond staat niet alleen klaar voor inwoners, maar ook voor bedrijven en maatschappelijke organisaties. De ORR kan actie ondernemen zonder te wachten op een formele klacht. Via de [volgende link](#) kan je contact opnemen.

Kennisbank Zorgzaam010